Polarekspressen [2 DVD]

Polarekspressen [2 DVD]

Polarekspressen er en transsibirsk jernbane unna magiske julefilmøyeblikk, jamrer vår anmelder, og skylder på teknikkens fremskritt og en syltynn historie.

The Polar Express
Robert Zemeckis
Warner Bros.
2004
Warner
16:9 Letterbox
Dolby Digital 5.1
96 min.
2

3

Neste stopp Santapolis

Plastic fantastic er selve jula og da er det vel på høy tid at siste rest kjøtt og blod fjernes?

Ikke vet jeg om det var det Robert Zemeckis tenkte da han bestemte seg for å gjøre fotorealistisk dataanimasjon av Chris van Allsburgs bok. Med all mulig risiko for å framstå som gammeldags, tørrpinne, grinebiter eller resistent for Hollywoodsk julemagi. Jeg tar sjansen. På sitt verste burde denne togturen ha blitt utstyrt med reisesyketabletter.

Gutten i hovedrollen begynner å miste trua på julenissen og er i god gang med å samle bevis mot hans eksistens. Det helt til Polarekspressen julenatten stopper utenfor huset hans. I ført pyjamas og slåbrok inviteres gutten med av dataanimert Tom Hanks som konduktør. Polarekspressen plukker med seg juleskeptikerne blant ungene på en reise mot nordpolen som skal gjenreise tro og sånn.

Natur og landskap skildres godt. Toget skjærer inn i det vintermørke landskapet, og reisen mot polarstrøkene er strabasiøs og fartsfylt. Julenissens hovedsete på Nordpolen er tydelig inspirert av engelsk 1800-talls industriby med teglsteinshus og -fabrikker som spyr ut forurensende røyk (nissens julens bidrag til nedsmelting av polene). Chris van Allsburg sier selv i portrettet av ham på DVDen at han var inspirert av byer i New England da han skapte julenisseland, og størrelsen skyldes enkelt nok at skal julegaver produseres til hele kloden kreves det industrianlegg og ikke minst millioner av alver som jobber med stoppeklokkeeffektivitet 24/7. Personlig elsker jeg storbydystopier, men her skurrer det. Det levnes lite tvil om at denne filmens hovedmål er julestemning. Passer ikke veldig bra med fremmedgjøring og utfordringer i metropolis?

Julenissens samlebånd har blitt skildret med stort hell i Disneys *Santa?s Workshop* fra 1932 (hint: julaften på SVT). Men det som finnes i overflod i Disneys klassiker, nemlig humor og løs snipp, er totalt fraværende i *Polarekspressen*. Julenissens metropol er livløs og iskald. Stivheten og det kalde uttrykket gjennomsyrer rett og slett det meste, og får meg til å ønske at jeg hadde stått igjen på perrongen. Tom Hanks bekler rollene som guttungen, konduktøren, landstrykeren og julenissen. Bevegelse skapes gjennom «motion capture» eller «performance capture» og det stort sett bra. Men enkelte ting lar seg ikke fange av animasjonssensorer. Øynene er livløse og de små trekkene som gir et ansikt særpreg mangler.

Historien er tynn, men det er egentlig ikke noe ankepunkt. Moral og julejamring kan vi også tåle. Det som gjør at toget sporer av er animasjonen og karakterskildringene. Teknisk sett er det klart at filmen betyr nok et skritt fremover. Men er det i riktig retning? De eneste karakterene som etter min mening virkelig fungerer er lokføreren og hans assistent. Hvorfor? Kanskje fordi de er mest karikerte og dermed de som minst aspirerer mot fotorealisme. De andre karakterenes streben mot virkeligheten, gjør det hele uhyggelig og fremkaller ubehaget. For hver scene med CGI-barna ønsker jeg unger av kjøtt og blod. Hollywood vasser jo i små skuespillerpoder. Når konduktøren kommer inn, ønsker jeg den ekte Tom Hanks. Og julenissen håper jeg svinger sleden innom Ullevål sykehus for noen liter blodoverføring. Konduktør Hanks beskriver julenissens mekka som «en velsmurt maskin». Det er kanskje *Polarekspressen* også. Filmen fikk gode anmeldelser da den kom, og dere får dømme selv. Dette er omtrent en transsibirsk jernbane fra magiske øyeblikk jeg ønsker å by mine unger.

Utgivelsen:

Tilbehøret er på det jevne. Interessant om produksjonen i bakomfilmen *A Genuine Ticket to Ride*. Her presenteres episodisk produksjonen gjennom CGI-barna i togkupéen. Tom Hanks er filmet i aksjon, og understreker hva som går tapt fra menneske til maskin. Profilen av forfatter Chris van Allsburg er god, men knapp. Savner et større fokus på hans illustrasjoner. Jeg mistenker at også disse hadde gjort filmens mangler synlige. Av annet tilbehør finnes en musikkvideo med Josh Groban som sikkert er OK for de som liker sånt, og spill av labreste DVD-sort.

Streber du mot et mål blir det veldig tydelig hvis du ikke når det. Polarekspressen har en estetikk som strekker seg mot fotorealismen. Det blir med CGI som med Pinocchio. Uansett hvor mye han beveger seg, danser og synger blir han ikke en ekte gutt.

Anmeldt av Rune Kreutz, 17.01.06

Takk til Warner for anmeldereksemplar.

Ja
Polaraekspressen_cover;